

A photograph of a modern office interior, viewed through a glass wall. The office features a white desk, a black office chair, and a small table with various items. The image has a blue tint.

Delphi

IED 2.0

Malmö 2024-11-08

Caroline Appelberg

IED har ändrats

- Revideringen av IED inleddes för flera år sedan. Naturvårdsverket lämnade över ett regeringsuppdrag i juni 2020 om IED.
- Den 5 april 2022 presenterade kommissionen förslag på revidering av industriutsläppsdirektivet (IED) som ett led i att genomföra EU:s gröna giv och flera tillhörande strategier.
- Fakta-PM om IED 2.0 den 10 maj 2022.
- Förslaget förhandlades i Rådet och i Europaparlamentet under 2022-2023.
- Förhandlingar under höst och vinter 2023.
- Direktivet signerades av Rådet och Europaparlamentet den 24 april.

IED har ändrats

- Ändringsdirektivet publicerades i EUT den 15 juli 2024.
- Medlemsländerna har 22 månader på sig att implementera ändringsdirektivet.
- Det finns ingen offentlig tidsplan avseende den svenska implementeringen.

IEPR – utsläpp m.m.

- Industrial Emissions Portal Regulation
- <https://industry.eea.europa.eu/>

Quick filters

Reporting year

2022 ✕

Country

Select country

Industrial sector

Select industrial sector

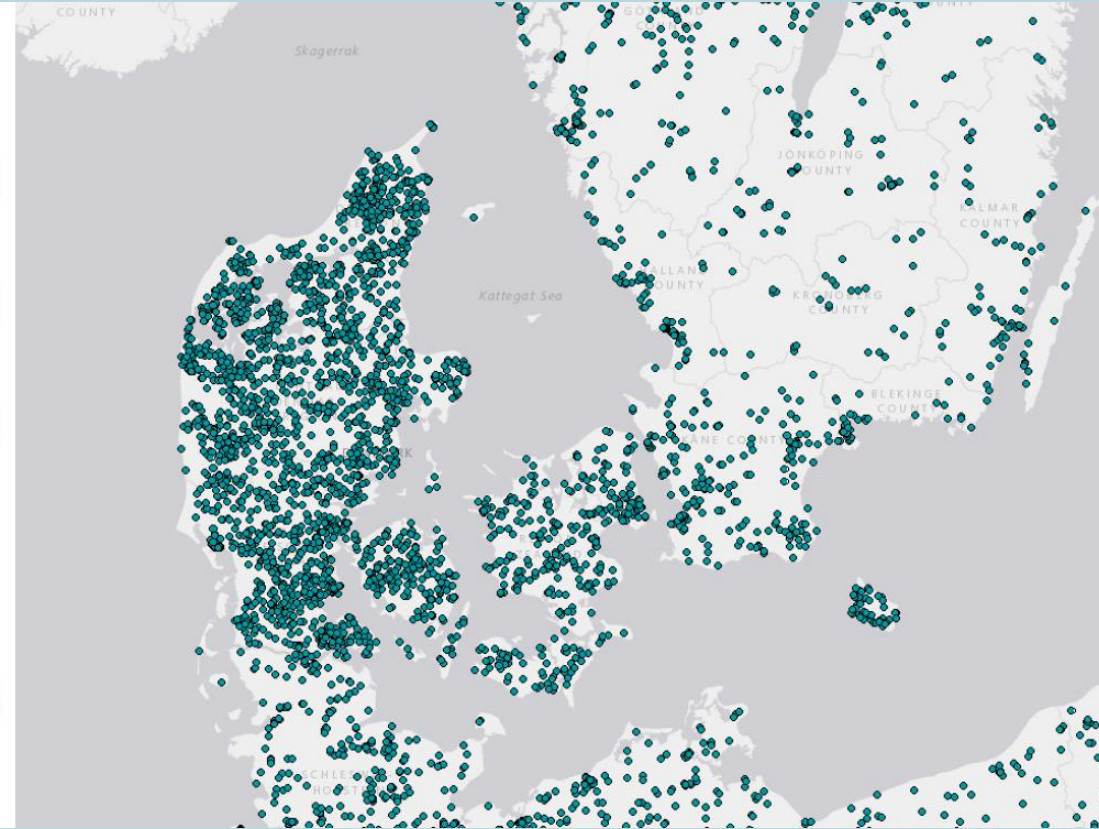
Facility type

☐ EPRTR ☐ NONEPRTR

Installation type

☐ IED ☐ NONIED

Clear filters

Delphi

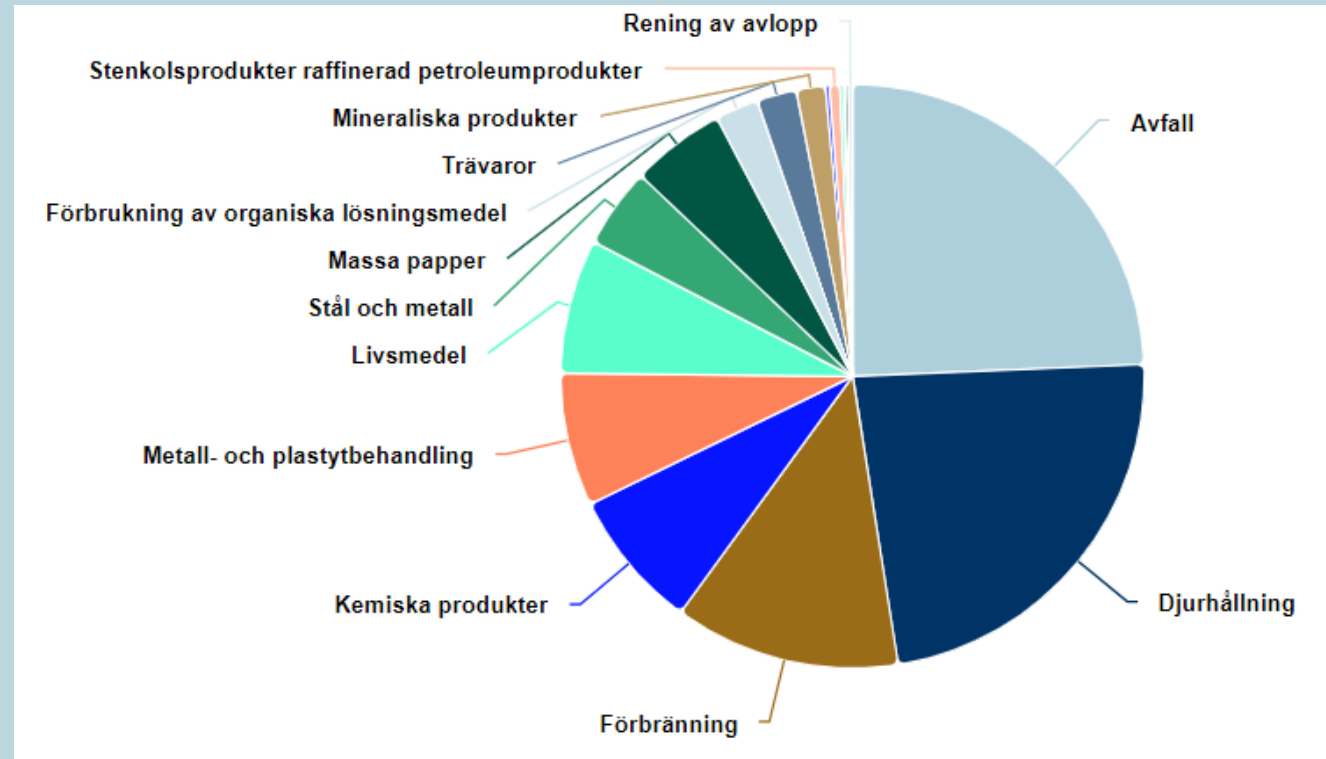
A high-angle, close-up photograph of a person's hands and forearms as they type on a laptop. The person is wearing a dark suit jacket, a light-colored shirt, and a watch on their left wrist. The laptop is open, and the keyboard is visible. The entire image is overlaid with a semi-transparent blue filter. The text "IED 1.0" is centered in the lower half of the image.

IED 1.0

Inledning

I Sverige finns cirka 1 000-1200 industriutsläppsverksamheter, som bedriver en eller flera industriutsläppsverksamheter.

Ca 6 000 verksamhetsutövare ger årligen in miljörapport.

Källa: Naturvårdsverket (2024)

Bakgrund till IED

- Kommissionen inledde 2005 ett arbete med att se över direktiven. IED trädde i kraft den 7 januari 2013 och är ett minimidirektiv.
- IED är en omarbetning ("recast") av IPPC-direktivet och sex sektorsdirektiv (LCP, WI- och VOC-direktiven och de tre titandioxiddirektiven). Varje direktiv har ett eget kapitel i IED.
- IED bygger på ett integrerat synsätt för miljöhantering som introducerades inom EU med IPPC-direktivet. Det har Sverige tillämpat sedan 1969 i och med att miljöskyddslagen (1969:387) trädde i kraft.

IED i förhållande till andra regelverk

- Flera direktiv och förordningar på miljöområdet med olika syften.
- Avfallsdirektivet, Reach, avloppsdirektivet, luftkvalitetsdirektivet och vattendirektivet.
- IED reglerar inte vilken total miljöpåverkan som är acceptabel. Platsvalsregel saknas. Den slags reglering finns i MKB-direktivet. Därför saknas koppling till art- och habitatdirektivet i IED.

Implementeringen i Sverige

- Miljöbalken
 - Industriutsläppsförordningen (kap II IED)
 - Förordningen om stora förbränningsanläggningar (kap III IED) ”*safety net*”
 - Förordningen om avfallsförbränningsanläggningar (kap IV IED)
 - Förordningen om användning av organiska lösningsmedel (kap V IED)
 - Miljöprövningsförordningen (bilaga 1)
- *OBS, skilj på industriutsläppsverksamheter (kap. II) och övriga sektorskapitel.*

Frågor i prövning och tillsyn

- Vilka BAT-slutsatser omfattas verksamheten av?
- Anläggningen – en eller flera? Avgränsning.
- Vilka BAT-slutsatser är tillämpliga? Huvud- och sidoverksamhet.
- Vilka delar av BAT-slutsatsdokumentet som är tillämpligt? Relevanta fotnoter. Indirekt eller direkta utsläpp.
- Krävs dispens?

BAT enligt IED 1.0

- BAT - Best Available Techniques, bästa tillgängliga teknik (art. 3.10 IED)
- BAT-slutsats - Slutsats om bästa tillgängliga teknik finns både med och utan miljöprestandanivåer (värden).
- I industriutsläppsdirektivet är det särskilt viktigt att särskilja BAT-slutsatser med utsläppsvärden (BAT Associated Emission Levels, BAT-AEL:er) från andra BAT-slutsatser, d.v.s. sådana utan utsläppsvärden.
- Finns även andra miljöprestandanivåer som motsvarar bästa tillgängliga teknik (BAT-AEPL).

BAT enligt IED 1.0

Det finns olika typer av BAT-slutsatser.

Två kravnivåer

- 1 kap. 8 § - BAT-AEL bryter igenom tillståndets rättskraft, gäller parallellt med villkor enligt miljöbalken.
OBS. enbart normal drift.
- 1 kap. 10 § - Andra BAT-slutsatser än BAT-AEL
- 1 kap. 13 § - BAT-slutsatser ska användas som referens i tillståndsprövning.
- 2 kap. 3 miljöbalken

BAT och BMT

- Begreppen bästa möjliga teknik enligt miljöbalken och bästa tillgängliga teknik enligt IED är närbesläktade men betyder inte riktigt samma sak.
- Kravnivån i tillståndsprövning är tar sin utgångspunkt i de allmänna hänsynsreglerna (2 kap. miljöbalken).
- BAT-slutsatserna påverkar en provning bl.a. genom 2 kap. 3 § miljöbalken och 1 kap. 10 § industriutsläppsförordningen. Vid tillämpningen av vad som är att betrakta som bästa möjliga teknik enligt 2 kap. 3 § miljöbalken bör all tillgänglig kunskap beaktas. En sådan källa till kunskap är bl.a. BAT-slutsatser (inkl. icke publicerade).

BAT-slutsatser med gränsvärden

Parameter	Sektor	Enhet	BAT-AEL ⁽¹⁾ (dygnsmedelvärde eller medelvärde under provtagningsperioden)
Stoft	Varmvalsning	mg/Nm ³	< 2–10
	Kallvalsning		< 2–10
	Tråddragning		< 2–10
	Varmdopningsbeläggning		< 2–10

⁽¹⁾ BAT-AEL är inte tillämpligt om massflödet för stoft är lägre än 100 g/h.

Kvikksilver (uttryckt som Hg)	1–10 µg/l
Zink (uttryckt som Zn)	0,1–2 mg/l

- ⁽¹⁾ Medelvärdesperioderna är definierade under Allmänna överväganden.
- ⁽²⁾ Antingen BAT-AEL för COD eller BAT-AEL för TOC tillämpas. TOC-övervakning bör väljas i första hand eftersom den inte kräver användning av mycket giftiga föreningar.
- ⁽³⁾ Intervallets övre ände gäller eventuellt inte i följande fall:
 - När reningens effektivitet är ≥ 95 % som rullande årsmedelvärde och det inkommande avfallet uppvisar följande egenskaper: TOC > 2 g/l (eller COD > 6 g/l) som dygnsmedelvärde och det finns en stor andel svärnedbrytbara organiska föreningar (dvs. som är svåra att bryta ned biologiskt).
 - Vid höga kloridkoncentrationer (t.ex. över 5 g/l i det inkommande avfallet).
- ⁽⁴⁾ BAT-AEL gäller eventuellt inte för ►C1 delanläggningar ◀ som behandlar borslam/borrkax.
- ⁽⁵⁾ BAT-AEL gäller eventuellt inte när avloppsvattnets temperatur är låg (t.ex. under 12 °C).
- ⁽⁶⁾ BAT-AEL gäller eventuellt inte vid höga kloridkoncentrationer (t.ex. över 10 g/l i det inkommande avfallet).
- ⁽⁷⁾ BAT-AEL gäller endast när biologisk behandling av avloppsvatten används.
- ⁽⁸⁾ BAT-AEL gäller endast när ämnet i fråga identifieras som relevant i avloppsvattenförteckningen som nämns i BAT 3.
- ⁽⁹⁾ Den övre änden av intervallet är 0,3 mg/l för mekanisk behandling av metallavfall i fragmenteringsanläggning.
- ⁽¹⁰⁾ Den övre änden av intervallet är 2 mg/l för mekanisk behandling av metallavfall i fragmenteringsanläggning.

Tabell 1.8

snivå som motsvarar bästa tillgängliga teknik (BAT-AEL) för kanaliserade SO₂-utsläpp till luft från uppvärmning av insatsmaterialet

Parameter	Sektor	Enhet	BAT-AEL (dygnsmedelvärde eller medelvärde under provtagningsperioden)
SO ₂	Varmvalsning	mg/Nm ³	50–200 ⁽¹⁾ ⁽²⁾
	Kallvalsning, tråddragning, varmdopningsbeläggning av plåt		20–100 ⁽¹⁾

- ⁽¹⁾ BAT-AEL-värdet är inte tillämpligt på delanläggningar som använder uppvärmning med 100 % naturgas eller 100 % el.
- ⁽²⁾ Den övre gränsen för BAT-AEL-intervallet kan vara högre och högst 300 mg/Nm³ vid användning av en hög andel koksugns gas (> 50 % energitillförsel).

Tillhörande övervakning beskrivs i BAT 7.

Indikativa värden

Miljöprestandanivåer som motsvarar bästa tillgängliga teknik (BAT-AEPL) för specifik energianvändning för uppvärmning av insatsmaterialet vid varmvalsning

Särskild process/särskilda processer Stålprodukter i slutet av valsningsprocessen	Enhet	BAT-AEPL (årsmedelvärde)
Återuppvärmning av insatsmaterialet		
Varmvalsade bandrullar	MJ/t	1 200–1 500 ⁽¹⁾
Grovplåt	MJ/t	1 400–2 000 ⁽²⁾
Bars, rods	MJ/t	600–1 900 ⁽²⁾
Balkar, billets, räls, rör	MJ/t	1 400–2 200
Mellanvärmning av insatsmaterialet		
Bars, rods, rör	MJ/t	100–900
Eftervärmning av insatsmaterialet		
Grovplåt	MJ/t	1 000–2 000
Bars, rods	MJ/t	1 400–3 000 ⁽³⁾

⁽¹⁾ När det gäller höglegerat stål (t.ex. austenitiskt rostfritt stål) kan den övre gränsen för BAT-AEPL-intervallet vara högre och högst 2 200 MJ/t.

⁽²⁾ När det gäller höglegerat stål (t.ex. austenitiskt rostfritt stål) kan den övre gränsen för BAT-AEPL-intervallet vara högre och högst 2 800 MJ/t.

⁽³⁾ När det gäller höglegerat stål (t.ex. austenitiskt rostfritt stål) kan den övre gränsen för BAT-AEPL-intervallet vara högre och upp till 4 000 MJ/t.

Sammanfattning – kravnivå

- En verksamhetsutövare måste följa BAT-slutsatser med utsläppsvärden senast fyra år efter det att slutsatser för den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten offentliggjorts i EUT.
- Utsläppsnivåerna anges oftast som ett intervall. Utsläppen får maximalt uppgå till det övre värdet i intervallet.
- BAT-slutsatser med utsläppsvärden gäller under normala driftförhållanden.
- Vid den tidpunkten ska även BAT-slutsatser utan utsläppsvärden följas men kravnivån är angiven på ett mjukare sätt och kopplad till miljöbalkens hänsynsregler. I stället för att gälla rakt av (vilket gäller för slutsatser med utsläppsvärden) ska verksamhetsutövaren inom ramen för egenkontrollen, i sin miljörapport, ange hur verksamheten förhåller sig till slutsatserna satta i relation till hänsynsreglernas kravnivå.

Miljöbalken

- Prövning av den enskilda verksamhetens miljöpåverkan på en specifik plats.
- Prövningen omfattar krav på den specifika verksamheten att använda BMT och iakttagande av hänsynsreglerna i 2 kap. MB.
- Prövningen omfattar verksamhetens totala miljöbelastning, inklusive start- och stopp-perioder samt onormal drift på den specifika platsen.

IED

- Prövning av den enskilda verksamheten med användning av BAT-slutsatser som referens.
- Generell reglering som syftar till att fastställa vad som ska anses vara BAT inom EU, intervall med gränsvärden som ska motsvara att BAT tillämpas.
- BAT-AEL gäller endast under normala driftförhållanden.
- BAT-slutsatserna omfattar inte alltid alla processer, bränslen, utsläppsparametrar etc. eftersom dataunderlag saknades då BAT-slutsatserna förhandlades fram.

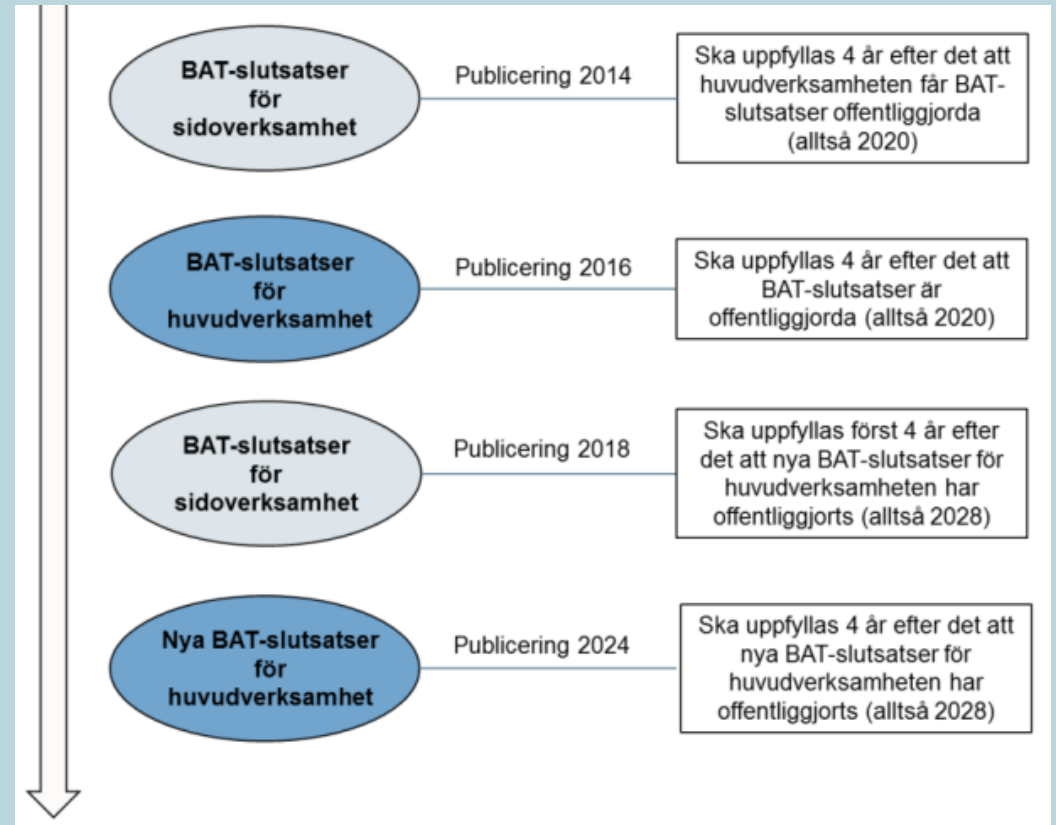
Praktiska problem med den svenska implementeringen

Praktiska problem

- Avgränsning av vad som är en anläggning i IED:s mening i förhållande till miljöbalkens verksamhetsbegrepp.
- Olika åsikter om vad som utgör en anläggnings huvudverksamhet, vilket är styrande för när BAT-slutsatserna ska tillämpas.
- Tillämpning av fotnoter i BAT-slutsatserna (specialpappersbruk m.m.) (straffrättsliga aspekter)
- OTNOC – vad är normal/onormal drift?
- Det svenska genomförandet med generella föreskrifter som är baserade på den högre änden av BAT-intervallet.

Om VU och TM är oense

- Redovisning i miljörapport
- Publicering 2020
- Redovisning ska ske i miljörapporten för 2021
- Ska ges in senast den 31 mars 2022
- Ska följas 2024
- Föreläggande NFS 2016:8 och 26 kap. miljöbalken

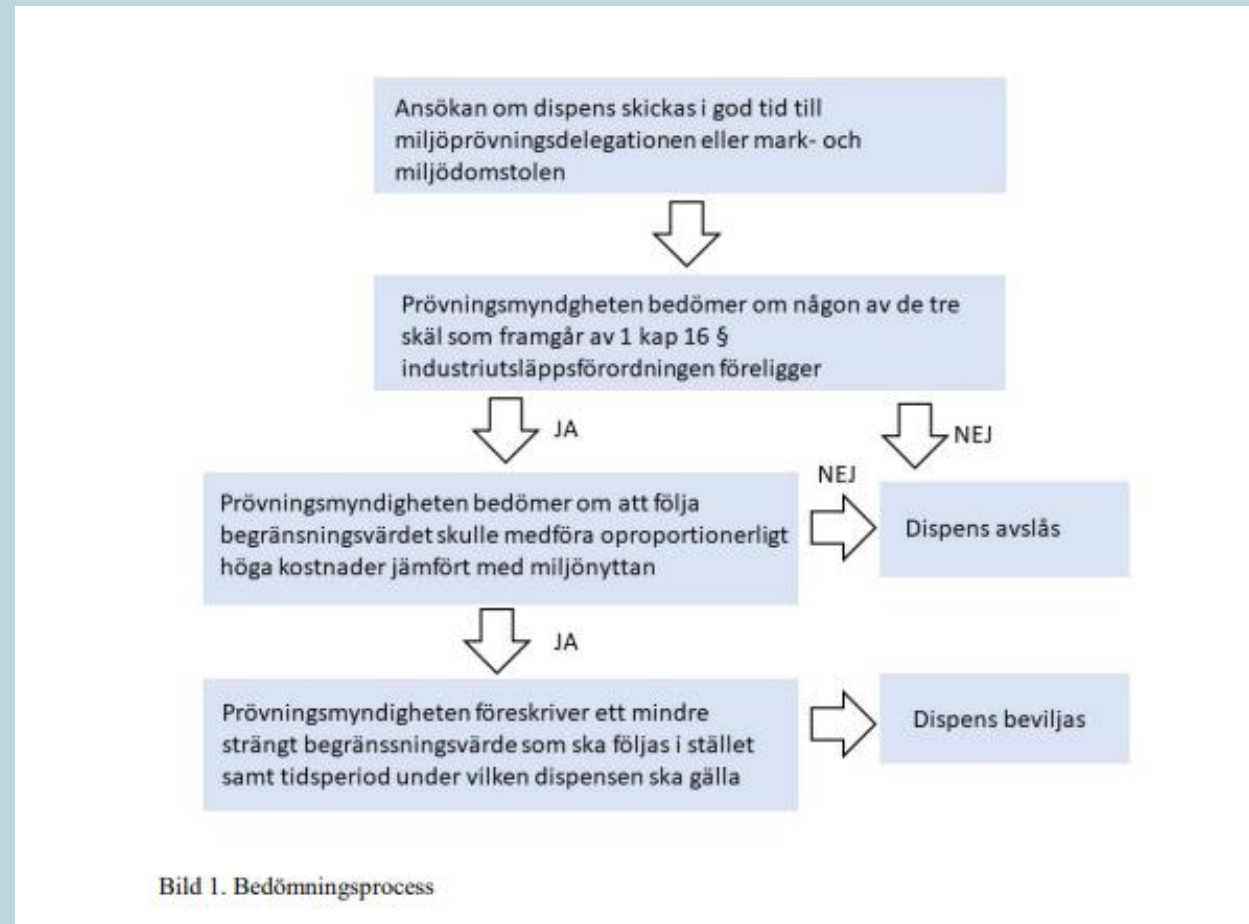
Källa: Naturvårdsverket (2024)

Fotnoter i BAT-AEL

- (¹) BAT-AEL-värdena behöver inte tillämpas för utsläpp från förmalning av spannmål, behandling av grönfoder och produktion av torrfoder för sällskapsdjur och färdigfoder (foder med flera råvaror).
- (²) BAT-AEL-värdena gäller eventuellt inte för produktionen av citronsyra eller jäst.
- (³) Inga BAT-AEL-värden gäller för biokemisk syreförbrukning (BOD). Som en vägledning är årsmedelvärdet för BOD₅-nivån i utflödet från en biologisk vattenreningsanläggning normalt ≤ 20 mg/l.
- (⁴) BAT-AEL-värdet för COD kan ersättas av ett BAT-AEL-värde för TOC. Korrelationen mellan COD och TOC avgörs från fall till fall. BAT-AEL-värdet för TOC bör väljas i första hand eftersom TOC-övervakning inte kräver användning av mycket giftiga föreningar.
- (⁵) Den övre änden av intervallet är
- 125 mg/l för mejerier,
 - 120 mg/l för anläggningar inom frukt och grönt,
 - 200 mg/l för anläggningar för bearbetning av oljefröer och raffinering av vegetabilisk olja,
 - 185 mg/l för anläggningar för stärkelseproduktion,
 - 155 mg/l för anläggningar för sockertillverkning, som dygnsmedelvärde förutsatt att reningseffektiviteten är ≥ 95 % som årsmedelvärde eller som ett medelvärde över produktionsperioden.
- (⁶) Den nedre änden av intervallet uppnås normalt vid användning av filtrering (till exempel sandfiltrering, mikrofiltrering eller membranbioreaktor), medan den övre änden av intervallet normalt uppnås när endast sedimentering används.
- (⁷) Den övre änden av intervallet är 30 mg/l som dygnsmedelvärde förutsatt att reningseffektiviteten är ≥ 80 % som årsmedelvärde eller som ett medelvärde över produktionsperioden.
- (⁸) BAT-AEL-värdet är eventuellt inte tillämpligt när avloppsvattnets temperatur är låg (till exempel under 12 °C) under längre perioder.
- (⁹) Den övre änden av intervallet är
- 4 mg/l för mejerier och anläggningar för stärkelseproduktion som producerar modifierad och/eller hydrolyserad stärkelse,
 - 5 mg/l för anläggningar inom frukt och grönt,
 - 10 mg/l för anläggningar för bearbetning av oljefröer och raffinering av vegetabilisk olja som utför "soap stock"-spaltning, som dygnsmedelvärde förutsatt att reningseffektiviteten är ≥ 95 % som årsmedelvärde eller som ett medelvärde över produktionsperioden.

Dispens från BAT-AEL, 1 kap. 16–20 §§

- **1 kap. 16 § IUF**
- Det krävs särskilda skäl och en ekonomisk avvägning (oproportionerligt höga kostnader), MÖD 2020:40
- Ansökan görs till MPD (om inte tillståndsprövning pågår i MMD, det förekommer kreativa lösningar om prövotider pågår)
 - De lokala miljöförhållandena
 - Anläggningens geografiska belägenhet
 - Anläggningens tekniska egenskaper

Källa: Naturvårdsverket (2024)

IED 2.0

Vi lever i en ny tid.
har kompetenserna
behöver.

Revidering av IED

Vart är vi på väg?

- Cirkulär ekonomi, "Fit for 55", Den europeiska gröna given"
- Innovation
- Invasionen av Ukraina
- Fler sektorer - gruvor, djurhållning (*pigs and poultry*), deponier, batterifabriker
- Det undre värdet i BAT-AEL
- BAT-AEPL:er för specifik energianvändning (energieffektivitet), för specifik vattenförbrukning och specifik materialförbrukning
- EU-pilot

Revidering av IED

Vart är vi på väg?

- EU har beslutat om ändringar av industriutsläppsdirektivet (IED, 2010/75/EU). Ändringsdirektivet ((EU) 2024/1785) offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 15 juli 2024 och trädde i kraft den 4 augusti 2024.
- Medlemsstaterna ska genomföra ändringarna i nationell rätt senast den 1 juli 2026.

Vad händer nu?

- Europaparlamentets och Rådets direktiv (EU) 2024/1785 av den 24 april 2024 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) och rådets direktiv 1999/31/EG om deponering av avfall.
- ”Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp **och utsläpp från djuruppfödning** (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar)”.
[Läs mer om utsläpp från djuruppfödning](#)

Fler verksamheter omfattas

Gruvor

- ”3.6 Utvinning som inbegriper bearbetning vid anläggningen, såsom finfördelning, storlekskontroll, anrikning och uppgradering, av följande malmer i industriell skala: bauxit, krom, kobolt, koppar, guld, järn, bly, litium, mangan, nickel, palladium, platina, tenn, volfram och zink.”

Batteritillverkning

- Tillverkning av batterier, annat än enbart montering, med en produktionskapacitet på 15 000 ton battericeller (katod, anod, elektrolyt, separator, hölje) eller mer per år.”

Fler verksamheter omfattas, forts.

Utsläpp från djuruppfödning

- Uppfödning av svin med 350 djurenheter eller fler, med undantag för uppfödning verksamhet som utförs inom ramen för ekologiska produktionssystem i enlighet med förordning (EU) 2018/848....
- Uppfödning av endast värphöns med 300 djurenheter eller fler, eller uppfödning av endast andra fjäderfä kategorier med 280 djurenheter eller fler.
- Uppfödning av alla blandningar av svin och fjäderfä, med 380 djurenheter eller fler, med undantag för uppfödning av svin i anläggningar inom ramen för ekologiska produktionssystem i enlighet med förordning (EU) 2018/848...
- **Kommissionen ska senast den 1 september 2026 anta en genomförandeakt för att fastställa enhetliga villkor för driftsregler för var och en av de verksamheter som avses i bilaga Ia.**

Fler verksamheter omfattas, forts.

Övriga ändringar

- Pyrolys
- Behandling av järnbaserade metaller
- Tillverkning av keramiska produkter
- Verksamheter som bortskaffar eller återvinner avfall

IED 2.0

- Krav på **miljöledningssystem** och tillgängliggörande på internet.
- Ökad fokus på **hushållning** med resurser (vatten, energi), avfall. BAT-AEPL blir bindande.
- **Dispenser** - Den behöriga myndigheten ska på nytt bedöma huruvida undantag som beviljats i enlighet med detta stycke är motiverade, vart fjärde år eller som en del av varje förnyad bedömning av tillståndsvillkoren enligt artikel 21, om sådan förnyad bedömning äger rum tidigare än fyra år efter att undantaget beviljades.
- Kommissionen ska anta en genomförandeakt för att fastställa **en standardiserad metodik** för att bedöma om de kostnader för att genomföra BAT-slutsatserna som avses i första stycket är oproportionella i förhållande till de potentiella miljövinster som avses i det stycket.

IED 2.0

En ny artikel om mätning och bl.a. mätosäkerhet (art. 15)

- I syfte att bedöma efterlevnaden av gränsvärdena för utsläpp, under normala driftsförhållanden, i enlighet med artikel 14.1 h ska den korrigering som görs av mätningar för att fastställa de validerade genomsnittliga utsläppsvärdena inte överstiga mätmetodens mätosäkerhet.

Klagorätt

- ”Talerätt i prövningsförfarandet ska inte vara beroende av den roll som medlemmen av den berörda allmänheten hade under en deltagande fas i beslutsförfarandena inom ramen för detta direktiv. Prövningsförfarandet ska vara objektivt, rättvist, snabbt och inte oöverkomligt kostsamt, och ska omfatta lämpliga och effektiva rättsmedel som innefattar förbudsföreläggande enligt vad som är lämpligt.”

IED 2.0

- **Innovation**
- INCITE - innovationscentrum för industriell omställning och industriutsläpp
- **Omställningsplan**
- Omställningsplanen ska innehålla information om hur verksamhetsutövaren kommer att ställa om anläggningen under perioden 2030–2050 för att bidra till framväxten av en hållbar, ren, cirkulär, resurseffektiv och klimatneutral ekonomi senast 2050, inklusive när det är relevant sådan djupgående industriell omställning som avses i artikel 27e.
- Medlemsstaterna ska, som en del av översynen av tillståndsvillkoren enligt artikel 21.3 och efter att beslut om BAT-slutsatser har offentliggjorts efter den 1 januari 2030, kräva att verksamhetsutövaren i sitt miljöledningssystem inkluderar en omställningsplan för varje anläggning som utför någon verksamhet som är förtecknad i bilaga I och som inte avses i punkt 1 i den här artikeln

Ändrade definitioner – förorening

- **Artikel 3 – IED 1.0**

- förorening: direkt eller indirekt överföring genom mänsklig verksamhet av ämnen, vibrationer, värme eller buller till luft, vatten eller mark, som kan skada människors hälsa eller kvaliteten på miljön, medföra skador på materiell egendom, medföra skador på eller försvåra möjligheterna att dra nytta av de fördelar naturen erbjuder eller annan legitim användning av miljön.

- **Artikel 3 – IED 2.0**

- förorening: direkt eller indirekt överföring genom mänsklig verksamhet av ämnen, vibrationer, värme, buller eller lukter till luft, vatten eller mark, som kan skada människors hälsa eller kvaliteten på miljön, medföra skador på materiell egendom, medföra skador på eller försvåra möjligheterna att dra nytta av de fördelar naturen erbjuder eller annan legitim användning av miljön.”

Ändrade definitioner – anläggning

- **Artikel 3 – IED 1.0**
- anläggning: en fast, teknisk enhet inom vilken en eller flera av de verksamheter som anges i bilaga I eller i del 1 i bilaga VII bedrivs, liksom all annan därmed förknippad verksamhet på samma plats som tekniskt sett är knuten till de verksamheter som anges i dessa bilagor och som kan påverka utsläpp och föroreningar.
- **Artikel 3 – IED 2.0**
- anläggning: en fast, teknisk enhet inom vilken en eller flera av de verksamheter som anges i bilaga I, i **bilaga Ia** eller i del 1 i bilaga VII bedrivs, liksom all annan därmed förknippad verksamhet på samma plats som tekniskt sett är knuten till de verksamheter som anges i dessa bilagor och som kan påverka utsläpp och föroreningar.”

Nya definitioner

- **Artikel 3 – IED 2.0**
- ”5a. gränsvärde för miljöprestanda: ett prestandavärde som ingår i ett tillstånd, uttryckt för specificerade förhållanden med avseende på vissa särskilda parametrar.
- ”9a. djupgående industriell omställning: industriella verksamhetsutövares införande av ny teknik eller bästa tillgängliga teknik som innebär att utformningen av eller tekniken för hela eller delar av en anläggning förändras i betydande grad eller att en befintlig anläggning ersätts med en ny anläggning, vilket möjliggör en ytterst avsevärd minskning av utsläppen av växthusgaser i linje med målet om klimatneutralitet och optimerar sidovinsterna för miljön, åtminstone till de nivåer som kan uppnås med teknik som identifieras i de tillämpliga BAT-slutsatserna, med beaktande av tvärmediaeffekter.”

Nya definitioner

- **Artikel 3 – IED 2.0**
- ”5a. gränsvärde för miljöprestanda: ett prestandavärde som ingår i ett tillstånd, uttryckt för specificerade förhållanden med avseende på vissa särskilda parametrar.
- ”9a. djupgående industriell omställning: industriella verksamhetsutövares införande av ny teknik eller bästa tillgängliga teknik som innebär att utformningen av eller tekniken för hela eller delar av en anläggning förändras i betydande grad eller att en befintlig anläggning ersätts med en ny anläggning, vilket möjliggör en ytterst avsevärd minskning av utsläppen av växthusgaser i linje med målet om klimatneutralitet och optimerar sidovinsterna för miljön, åtminstone till de nivåer som kan uppnås med teknik som identifieras i de tillämpliga BAT-slutsatserna, med beaktande av tvärmediaeffekter.”

Nya definitioner – BAT

- **Artikel 3 – IED 1.0**

- b) tillgänglig: att tekniken ska ha utvecklats i sådan utsträckning att den kan tillämpas inom den berörda industribranschen på ett ekonomiskt och tekniskt genomförbart sätt och med beaktande av kostnader och nytta, oavsett om tekniken tillämpas eller produceras inom den berörda medlemsstaten, förutsatt att den berörda verksamhetsutövaren på rimliga villkor kan få tillgång till den,

- **Artikel 3 – IED 2.0**

- tillgänglig teknik: teknik som har utvecklats i sådan utsträckning att den kan tillämpas inom den berörda industribranschen på ett ekonomiskt och tekniskt genomförbart sätt, med beaktande av kostnader och nytta, oavsett om denna teknik tillämpas eller produceras i unionen, förutsatt att den berörda verksamhetsutövaren på rimliga villkor kan få tillgång till den,

Nya definitioner – BAT

- **Artikel 3 – IED 1.0**

- bästa: den teknik som är mest effektiv för att uppnå en hög allmän skyddsnivå för miljön som helhet.

- **Artikel 3 – IED 2.0**

- bästa: den teknik som är mest effektiv för att uppnå en hög allmän skyddsnivå för miljön som helhet, inklusive människors hälsa och klimatskydd.”

Nya definitioner – organisationer

- **Artikel 3 – IED 1.0**
- den berörda allmänheten: den allmänhet som berörs eller kan antas bli berörd av, eller som har ett intresse av, beslut om meddelande eller uppdatering av tillstånd eller tillståndsvillkor. Icke-statliga miljöskyddsorganisationer som uppfyller kraven i nationell lagstiftning ska med avseende på denna definition anses ha ett sådant intresse.
- **Artikel 3 – IED 2.0**
- den berörda allmänheten: den allmänhet som berörs eller kan antas bli berörd av, eller som har ett intresse av, beslut om meddelande eller uppdatering av tillstånd eller tillståndsvillkor. Icke-statliga organisationer som främjar skydd av människors hälsa eller miljön och som uppfyller krav i nationell rätt ska med avseende på denna definition anses ha ett sådant intresse.”

Elektronisk tillståndsgivning

- **Artikel 5 – meddelande av tillstånd**
- ”Medlemsstaterna ska utveckla elektronisk tillståndsgivning för anläggningar och införa elektroniska tillståndsförfaranden **senast den 31 december 2035**. Kommissionen ska anordna ett informationsutbyte med medlemsstaterna om elektronisk tillståndsgivning och offentliggöra riktlinjer för bästa praxis.”

Miljöledningssystem

- Artikel 14a
- Krav på miljöledningssystem för industriutsläppsverksamheter
- Miljöledningssystemet ska innehålla de uppgifter som förtecknas i punkt 2 och ska överensstämma med relevanta BAT-slutsatser som bestämmer vilka aspekter som ska omfattas av miljöledningssystemet.
- En omställningsplan i den mening som avses i artikel 27d.

Miljöledningssystem

- Medlemsstaterna ska säkerställa att den relevanta information som anges i miljöledningssystemet och som förtecknas i punkt 2 görs tillgänglig på internet, kostnadsfritt och utan att åtkomsten begränsas till registrerade användare.
- Kommissionen ska senast **den 31 december 2025** anta en genomförandeakt om vilken information som är relevant för offentliggörande.
- Verksamhetsutövaren ska förbereda och genomföra miljöledningssystemet i enlighet med de relevanta BAT-slutsatserna för sektorn senast den 1 juli 2027, med undantag för de anläggningar som avses i artikel 3.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1785 (*).

Sanktioner

- **Ny artikel 79**
- De sanktioner som avses i punkt 1 ska omfatta administrativa ekonomiska sanktioner som på ett ändamålsenligt sätt berövar dem som begått överträdelsen de ekonomiska fördelar som härrör från deras överträdelser.
- För de allvarligaste överträdelser som begås av en juridisk person ska de administrativa ekonomiska sanktioner som avses i första stycket uppgå till **minst 3 % av verksamhetsutövarens årsomsättning i unionen** under det räkenskapsår som föregår det år då böterna föreläggs.
- Medlemsstaterna får också, eller alternativt, använda straffrättsliga påföljder, under förutsättning att de är lika effektiva, proportionella och avskräckande som de administrativa ekonomiska sanktioner som avses i denna artikel.

Ersättning

- **Ny artikel 79a**
- När skada på människors hälsa har inträffat till följd av en överträdelse av nationella åtgärder som antagits enligt detta direktiv ska medlemsstaterna säkerställa att de personer som berörs har rätt att göra anspråk på och erhålla ersättning för denna skada från de relevanta fysiska eller juridiska personerna.
- Det ska inte vara omöjligt eller alltför svårt att väcka talan om ersättning.
- Eventuella preskriptionstider ska inte börja löpa förrän överträdelsen har upphört och personen som gör anspråk på ersättningen känner till eller rimligen kan förväntas känna till att han eller hon orsakats skada av en överträdelse.

Vad händer nu?

- Sverige har **22 månader** på sig att implementera ändringarna.
- Kommissionen kommer inom de närmsta åren fatta flertalet genomförandebeslut som preciserar innehållet i de reviderade bestämmelserna.
- **Framtidsspaning**
- Fokus på innovation och omställning (omställningsplaner).
- Fokus på resurshushållning, lukt, avfall, förnybar energi.
- *"I denna ändringsakt bör det klargöras att luktande föroreningar bör beaktas vid fastställande av BAT och vid meddelande eller översyn av tillstånd."*
- Hur kommer IED 2.0 beaktas i pågående utredningar (miljöstraffrättsutredningen och miljötillståndsutredningen)?